

Posamezne številke.
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri v
datumem naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 12-50, za ino-
semstvo D 20-50, dostavljeno na dom
D 14—, na izkaznice D 12-50
izdati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslanična plačana v gotovini!

TABOR

Knjžnica liceja

Posamezne številke.
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, doma. Tele-
fon št. 24. — Stičišče poštomatov
v istem ulicu, št. 387.

Na naročila brez denarja se ne
smira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, petek 23. novembra 1923.

Številka: 266.

Jugoslovenska omladina.

Maribor, 22. novembra.

Zmaga jugoslovensko orientiranega dijaštva pri volitvah v upravo J. A. P. D. na zagrebškem vseučilišču je dogodek, ki v naših razmerah presega okvir navadnega dijaškega društva. Pravimo: v naših razmerah. Naše razmere se še ne dajo meriti z navadnim merilom. Pri nas so mogoče najrazličnejše družabne abnormnosti. Mi se na pr. vojskuemo zaradi preteklosti in izžepavamo ogromno količino narodne energije v boj za historične separatizme. Posledica je, da zanemarjamo žive potrebe sedanjosti in da se v našem državnem in narodnem življenju pojavlja nazadovanje mesto napredek. Mi imamo narodne voditelje, ki rajši prosjajo za tujčeve prilazne poglede in za tujo pomoč, nego da bi vodili v lastni domovini pozitivno politiko brez »mirolovne, čovječanske republike«, a za pravičen sporazum med plesemi in pokrajinami. Zato pravimo, da so naše razmere polne anomalij in da jih ne moremo meriti z navadnim merilom. Ko smo čitali vesti o izidu volitev, v dijaško podporno organizacijo, smo videli v tem pomemben dogodek. Po navadnem merilu bi pač bilo širši javnosti vseeno, kako izgleda uprava dijaškega podpornega društva. V naših razmerah pa je treba ugotoviti:

V Zagrebu, središču onega separatističnega gibanja, ki hoče razbiti državno ujedinjenje in s pomočjo tujcev ustvariti nekako megleno konfederacijo monarhij in republik na slovenskem jugu, v prestolnici »mirolovne, čovječanske« republike je večina akademske omladine jugoslovenske orientacije. — Demokratska skupina je postala relativno najmočnejša; če pa uvažimo, da so za jedinstveno državo, proti republikanski separaciji tudi omladinici od tzv. gospodarske grupe in radikali, ostane blokašem bornih 828 glasov. Njihov trud, da bi pokazali svetu, da se tudi zagrebška akademska omladina še ni uklonila Radičevi megalomanski demagogiji, kakor je to storila hrvatska inteligenca, temveč kaže tudi v težkih dneh, da omladina zaupa jedinstveni jugoslovenski državi, da veruje v nje napredek in moč.

Jugoslovenska misel ima tedaj čvrsto trdnjavo sredi blokaškega Zagreba, trdnjavo, ki je močnejša nego trma in sterilnost političnih starecev. Ta trdnjava je akademski naraščaj, ki se pripravlja, da čez nekaj let stopi v javno življenje. Pojavi, ki sledi velikemu gibanju ljudskih mas po svetovni vojni, nam pričajo, da se zopet začneja uveljavljati individualna sposobnost, da mase zopet iščejo intelektualno izobraženih in moralno čistih voditeljev in učiteljev. Demagogija, ki je hotela iz življenja mas izločiti vpliv inteligentnih posameznikov, je danes že na upadku — ne le pri nas, ampak v Evropi sploh. Celo boljševiška Rusija vabi in kliče nazaj ono inteligenco, ki jo je revolucija izenačila z buržoazijo in kapitalisti in ki je morala z njimi vred deliti vse grozote rdečega terorja. Tako si inteligenca pridobiva zopet tisti vpliv, ki ga je imela v vseh dobah na mase in kateremu se ima človeštvo zahvaliti za svoj razvoj v smeri civilizacijskih in kulturnih idej. Zategadelj je tudi v naših razmerah velikega pomena, v kakih smernicah se giblje mišljenje in hotenje inteligentnega naraščaja. Važno je, kako ideale si ustvarjajo mladi intelektuali, iz katerih se bodo razvili naši znanstveniki,

Oster nastop opozicije v skupščini.

Beograd, 22. nov. »Novosti« javljajo, da bo seja narodne skupščine v soboto. Seja bo — kakor pričakujejo — zelo zanimiva, ker se opozicija pripravljala na ostro borbo proti vladi. Demokraci, zemljoradniki in klerikalci namera-

vajo nastopiti proti vladi še ostreje, prvi, ker so prepričani, da vodi notranja in zunanja politika sedajne vlade v razsulo, klerikalci pa radi nameravane samoupravne razdelitve Hrvatske in Slovenije.

Povratak parlamentarcev.

Beograd, 22. novembra. Včeraj ob 6. uri zvečer so se vrnili v Beograd naši parlamentarci, novinarji in zastopniki vseučilišč, ki so se mudili na potovanju na Poljskem. Prinesli so najboljše vtise, dasi niso bili tako slavnostno sprejeti kot lani v Pragi. Na beograjskem kolo-

dvoru jih je pričakovalo nekoliko parlamentarcev in novinarjev. Od poslancev se jih je vrnilo 12 v Beograd, dočim je dr. Korošec ostal na Dunaju. Nekoliko demokratskih poslancev se je vrnilo v Zagreb, muslimani z dr. Spahom pa so obpotovali v Sarajevo.

Note zavéznikov Nemčiji izročene.

Pariz, 22. nov. Sinoči so bile nemškemu poslaniku v Parizu izročene note veleposlaniške konferenice v zadevi obnove vojaške kontrole in povratka nemškega kronprinca. V prvi noti povdarjajo zavézniki, da uvidevajo potrebo ponovne kontrole nad vojaštvom in zrakoplovstvom Nemčije in da bodo tokontrolro z vsemi mogočimi operacijami vršili. V drugi noti jemljejo na znanje, da

se je nemški eks-kronprinc odrekel vsem nasledstvenim pravicam, dalje da se je Nemčija zavezala ne dovoliti povratka eks-kajzerju. Delajo nemško vlado odgovorno za posledice, ki bi iz povratka kronprinca nastale.

Pariz, 12. nov. Veleposlaniška konferenca je včeraj ob 18.50 uri končala sejo in sporazumno sklenjene note so bile takoj objavljene.

Medzavezniška vojaška kontrola v Nemčiji.

Pariz, 21. novembra. Tekom debate na veleposlaniški konferenci je izjavil francoski zastopnik, da bi Francija rajši nadaljevala s sankcijami, da bi preprečila nemške poskuse, ki ogrožajo mirovno pogodbo, ker pa je Franciji mnogo lažje na sporazumu z zavézniki, se je odpovedala tej taktiki. Pomniti pa je treba — je nadaljeval francoski zastopnik — da bo Francija takoj in če treba sama posegla po ostrejših merah, ako bi se čutila ogroženo od Nemčije. Ko bo medzavezniška komisija za kontrolo nemškega oboroževanja uničila še preostali vojni material, bo odstopila svoje agende Društvu narodov. Izpraznilev

levoga renskega brega pa ne bo izvršena tako kmalu, ako se Nemčija ne bo držala mirovne pogodbe. Sicer pa bo Poincaré že v bližnjih dneh povdaril v zbornici, da po francoskem mnenju še ni čas za to, da bi se začeli ukinjati provizorični ukrepi napram Nemčiji, s katerimi so zavézniki hoteli doseči izvršitev mirovne pogodbe.

Nato je bil na veleposlaniški konferenci sprejet sklep, da se generala Nollet obvesti, da ostanejo pooblastila medzavezniški vojaške kontrolne komisije še nadalje v polni veljavi. Medzavezniška komisija bo določila čas, ko bo obnovila svoje delovanje.

VDOVA DASKALOVA V BEOGRADU.

Beograd, 22. nov. Na potu v Sofijo se mudi tu gospa Daskalov. Primorana je vrniti se k očetu, ker umorjeni mož ni zapustil nikakega imetja in ne more preživeti sama otrok. Dobila je poročilo, da je bolgarska vlada glede prihoda v Sofijo ne bo delala težav. Z njo je tudi gospa Bojadžijev, koje mož je bil ranjen povodom atentata na Daskalova. Gospa Bojadžijev ostane v Beogradu, kjer se namerava nastaniti tudi njen mož.

Evakuacija krajev ob rumunski meji.

Beograd, 22. novembra. Ministrstvo zunanjih zadev je odredilo, da morajo vsi državni uradi v najkrajšem času odstraniti vse državno premoženje iz vasi in občin, ki bodo v smislu sporazuma med našo in romunsko delegacijo pripadle Rumuniji.

Pred trgovskim pogajanjem z Madžarsko.

Beograd, 22. novembra. Iz poročila, ki ga je prejelo ministrstvo notranjih zadev, je razbrati, da se bodo v kratkem času začela pogajanja za trgovinsko pogodbo med našo državo in Madžarsko.

Redukcija političnih uradnikov.

Beograd, 22. nov. V ministrstvu za notranje zadeve se višje dnevno konferenice načelnikov tega resorta, ki izdelujejo načrt za redukcijo političnih uradnikov v celi državi. Dozdaj je izvršena redukcija za Srbijo in Bosno.

Nova »viteška« afeta na Madžarskem.

Budimpešta, 21. novembra. Prosvetni minister grof Klebelsberg je pozval poslanca Štefana Rakovskega na dvoboj, ker je Rakovsky rabil v svoji intenzivaciji žaljive besede o ministru.

Priprave delavstva v Poruhruju.

Dülledorf, 21. novembra. Porurško delavstvo se pripravlja, da bo socializiralo rudnike in tovarne, če bodo podjetniki proglasili splošno izprtje.

Konec stavke v dunajskih bankah.

Dunaj, 22. novembra. Včeraj je bila končana stavka uradništva dunajskih zasebnih bank. Nastavljenecem so uredili plače ter preklicali odpovedi in odpustitve. Stavka pa še traja pri šestih tvrdkah s 70 uradniki.

Aretiranj saški ministar.

Dresden, 21. novembra. Danes je bil aretiran prejšnji saški ministrski predsednik dr. Zeigner. Toži ga višje državno pravdnistvo v Lipskem zaradi zlorabe uradne oblasti in podkupovanja.

BORZA.

Curik, 21. novembra (Izv.) Predborza. Pariz 31.57, London 25.06, Beograd 6.475, Praga 16.775, Milan 25.05, Newyork 573, Dunaj 0.008075, žig. krope 0.0008125, Sofija 4.70.

Zagreb, 21. nov. Pariz 4.85—4.90, Švica 15.35—15.40, London 384.50—385 Dunaj 0.12425—0.12525, Praga 2.57—2.58, Milan 3.825—3.84, Newyork 87.50—88.50, Budimpešta 0.465—0.475.

politički, zdravnički, sodniški in drugi nosilci narodnega napredka.

Trdno smo uverjeni, da se bodo ljudski tribuni sami očrnili pred zdravim razumom in naravnim instinktom kmečkega ljudstva.

Po jasnih socioloških zakonih mora zmagati to, kar ima v sebi več življenja, boljše pogoje za akomodacijo razmeram in trdnjše voljo do dela in napredka. Ta nujnost bo prebila vse predsodke, ki danes ovirajo progres one misli, ki ima izmed vseh naših ideologij največ življenja in največ pogojev za napredek, ki pa je naša v sedanjih razmerah najraznovrstnejše in najtrdovratnejše nasprotnike: progres jugoslovenske misli. Ta misel se ne da označiti s to ali ono formulo; formulacija je še med samimi njenimi pristaši sporna, a ni več dvoma, da je jugoslovenstvo boljše in zdravše nego samoslovstvo, samohrvatstvo in samoslovenstvo! Ideologija senilnih blokaških očetov bo prejalislej zlomljena na zdravem idealu sinov.

Mi verujemo v optimizem naše jugoslovenske akademske omladine, ki se pripravljala za vstop v javno življenje v dobi separatizmov, reakcije, korupcije in megalomanskih ekscesov ostarelih političnih veličin. Verujemo, da bo jugoslovenska omladina našla pot iz sedanja »gluhe loze« na njive pravega dela za narod in državo. Na videz neznan dogodek na zagrebški univerzi nas utrdjuje v veri v jugoslovensko omladino.

Politične vesti.

* Resnost nemške opozicije, katero so napovedovali nemški poslanci radi odstopa Žombolje Rumuniji, se najbolje zreali v dejstvu, da so nemški poslanci že v torek glasovali v finančnem odboru z vlado.

* Še dve novi Mali antanti? Iz Beograda poročajo, da bo važen predmet razprav na sestanku Male antante vseh o ustvarjanju novih Malih antant poleg že obstoječe. Eno novo Malo antanto bi tvorile Poljska, Finska, Estonska in Litva, drugo pa Poljska, Češka in Rumunija, ki so predvsem interesirane na ruskem vprašanju.

* Sklicanje bolgarske Skupščine. Min. preds. Cankov je izjavil, da bo skupščina sklicana za prve dni decembra. Predložena ji bosta dva zakonska načrta: o amnestiji in o zakonu za zaščito države. Cankov je dalje izjavil, da ni prišla do slej proti volitvam še nobena pritožba, kar pomeni, da ni bilo terorja.

ZA REVNO DECO OB MEJI!

V proslavo rojstva Nj. Viš. prestolov naslednika Petra I. priredi obmejna šola na Kapi božičnico z obdarovanjem revnih otrok obmejnega prebivalstva. Uspesh prireditve bi bil tukaj tik ob meji velike važnosti, ker s prireditvijo božičnice in obdarovanjem otrok utrudi bi si narodno zavodnost njihovih staršev in obmejnega prebivalstva sploh. Na božičnico se pripravlja tudi omostran med »Schulverein« in želeli je, da bi pri njej uspela nameravana prireditve čim boljše. Število obmejne, revne dece je veliko, zato prosi vodstvo šole usmiljenja srca, da daruje po svoji možnosti bodisi v denarju, ali blagu. Obdarovana mladi na jim bode za najmanjši dar iz srca hvaležna! Prispevki naj se blagovolijo oddati v upravnistvu »Tabora« do 7. decembra t.

Dnevna kronika.

— **Smrti koša.** Na Gomilskem je umrl bivši večletni župan in ugledni posestnik g. Martin Orožim. N. v m. p.

— **Proti divjim zakonom.** Na podlagi naredbe ministrstva za notranje zadeve so je sestavila statistika divjih zakonov v Vojvodini. V Subotici sami jih je krog 4500. Sklepajo jih ljudje iz najvišjih družabnih krogov. Kaj ko bi se taka statistika napravila tudi pri nas, zlasti v Mariboru?

— **Za velikega rabinja za celo Jugoslavijo** je imenovan Izak Alkalaj iz Beograda.

— **Kaj pa sedaj?** Iz Beograda poročajo, da bo veljala zgradba nove katoliške katedrale tamkaj 100 milijonov D. Čakamo le, kako bo ta »Slovenec« in »Stražak« zavpila, da bo teh 100 milijonov din. zopet požrl Beograd.

— **Izgrede proti slovanskemu dijaštvu** na Dunaju so priredili minole dni nemški buršaki. Insultirali so jugoslovenske in češke dijače na najsurovejši način. Slovanski dijači so se obrnili na jugoslovensko in češkoslovaško poslaništvo za odpravo. Poslaništvi ste pozvali dunajsko vlado, da zaščiti slovansko dijaštvo. Dunajska vlada je pozvala nemško dijaštvo, naj spoštuje inozemske dijače.

— **Samomor in tumor.** K vesti o rodbinski tragediji v Slov. goricah, ki je vzbudila mnogo vznemirjenja med ljudstvom, smo prejeli še naslednje podrobnosti: Dne 16. nov. 1923 je šla Marija Alt omožena Štefarič, posestnica pri Sv. Antonu po Slov. goricah z svojimi 13letnim sinom, ki je bil dijak v Mariboru, proti svojemu domu pri Sv. Antonu. Ko pride do brvi, ki vodi izpod tovarne Josipa Prihoda čez Veliko k Sv. Lenartu zagradi svojega sina ter ga vrže v Veliko ter se nato skoči sama za njim. Pastrica, ki je gledala ta prizor, je videla, kako se je sin krčevito branil, konečno pa se je le posrečilo materi vreči sina v vodo. Ljudje, ki so hoteli obveščeni od pastirice na pomoč so potegnili oba mrtva iz Velike. Marija Štefarič imela je kot dekle dalje časa razmerje z nekim kaplanom, katero razmerje ni ostalo brez posledic. Rodila je namreč gori navedenega sina. Ko se je slej poročila tvorilo je to prejšnje življenje vedno predmet spora z njenimi možem in je morala slišati opetovano najhujše očitke radi tega njenega prejšnjega življenja. Ta zakonska nesloga jo je dovela do gori opisanega obupnega sklepa. Vse hvale vredno je bilo obnašanje duhovščine pri priliki pogreba, kateri se je izvršil kljub temu, da se je šlo za obupano morilko in samomorilko z vso slovesnostjo in ob asistenci peterih duhovnikov. Očitno je stala duhovščina pod utisom žalostnega rodbinskega slučaja v katerem je igral vlogo stanovski tovariš. Priporočali bi, da bi tudi v drugih slučajih ne sodili sami, marveč prepuščali sodbo Bogu.

— **Ekspozent radikalije na lovu za invalidi.** Prejeli smo: V Zg. Sv. Kungoti je priredil v nedeljo dne 18. nov. t. l. g. Justin v spremstvu neke dame zbiranje vojnih invalidov, katerega so se udeležili tudi in piši: njegov priganjač Sediwy Avgust in eden invalid, torej v celoti dve osebi. Iz tega je razvidno, da so invalidi radikalne farbarije do grla siti, ker radikalni znajo invalide in vdoye le reducirati, da bi pa vojne žrtve preskrbeli z zadostno penzijo, jim je dejeta briga. — Vsevedež.

— **Zveza Slovenije z morjem.** Urednik »Slov. Naroda« je povodom po etu ministra Jankovića v Ljubljani imel s njim kratek razgovor, v katerem je minister med drugim izjavil glede zveze Slovenije z morjem, da je to vprašanje zelo aktualno. Ker pa za to treba ogromnega denarja in ker je danes Blekovo pošlo v krizo, bo trebalo tako glede tega kakor glede vračanja Jadranske železnice še popravljenja.

— **Obilna železnika** direktorja v Ljubljani bo glasom izjava ministra Jankovića ustanovljena, čim narodna skupščina ratificira prevzete južne železnice v državno upravo. Odrasle prog bive južne železnice in pa državnih prog je na slovenskem ozemlju tudi po ministrovem mnenju tako veliko, da je ustanovitev direktorije v Ljubljani v interesu

pravičnega prometa. V celi državi bo pet takih oblastnih direktorij: v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Subotici in Ljubljani.

— **10 milijard avstr. kron za pomoč Nemčiji.** Avstrijski parlament je na predlog posl. Seitzla sklenil poslati Nemčiji kot pomoč 10 milijard avstr. K.

— **Prohibicija.** V Ameriki je kakor znano zabranjeno točenje alkohola v svrhu uživanja (prohibicijski zakon). Sedaj pa poročajo listi, da je v tem letu umrlo tam 173 oseb na zastrupljenju vsled preobilnega uživanja alkohola. Tableau!

— **Finančna delegacija v Splitu** se s 1. jan. 1924 ukinje in preide njena funkcija na delegacijo v Sarajevu.

JDS.

NEDELJSKEGA OBLASTNEGA OBČNEGA ZBORA DEMOKRATSKE STRANKE V MARIBORU se udeležijo tudi g. min. n. r. dr. Gregor Žerjav iz Ljubljane. Občni zbor se vrši v veliki gostilniški sobi Narodnega doma.

Kongres Demokratske omladine za letošnje leto se vrši 15. in 16. dec. v Beogradu. Demokratske omladinske organizacije se pozivajo, da poskrbe potrebno za veliko udeležbo.

Javen shod JDS v Rajhenburgu se vrši v nedeljo 25. tm. po deseti masi. Govori g. Ribnikar iz Ljubljane.

Občni zbor kraj. org. JDS v Hrašniku se vrši v nedeljo 25. tm. Poroča g. dr. Kramar.

Ptujske vesti.

Prijateljska ljubezen se vedno veže z bratci nemškutariji bivšega ptujskega župana Lozinška. Ob priliki slovesne zaprisege novega župana se je moral tudi on javiti k besedi. Obžaloval je, da niso zastopani v obč. svetu tudi njegovi nemški bratci. Stara ljubezen ne zarjavi — tudi če je kdo za hip prelevil svojo nemško kožo v socialistično.

Prva javna razprava pred celjskim upravnim sodiščem.

Celje, 20. novembra 1923.

Danes ob 11. uri se je vršila pred tem sodiščem prva javna razprava. V senatu so bili predsednik upravnega sodišča g. dvorni svetnik dr. Vertačnik ter upravna svetnika dr. Stejska in dr. Brenc. Kot zapisnikar je fungiral upravni tajnik g. dr. Terstenjak. Predmet razprave je bila kompetenčni spor med finančno prokuraturo in stanovanjskim sodiščem pri pokrajinski upravi za Slovenijo v stanovanjskih zadevah. Finančno prokuraturo je zastopal g. dr. Souvan, stanovanjsko sodišče predsednik g. dr. Goršič. Oba zastopnika sta izrazila posebno veselje nad tem, da se z upravnim sodiščem zopet obeta uveljavljanje reda in stabilnosti v jurisdikciji, ki se tako silno pogreša. Dan prve javne razprave je za celo Slovenijo zgodovinskega pomena. Zastopnik stanovanjskega sodišča je predmetno izpodbijal kompetenco upravnega sodišča, ker so po njegovem naziranju stanovanjska sodišča prava sodišča najvišje instance. Zastopnik fin. prokuratorje ugovarja kompetenci stanovanjskega zakona glede določanja najemnine, ki so sklenjene po pogodbi. Ako so stanovanjska sodišča prava sodišča, jim gre sodba le po zakonu, a pa tudi po pravilniku. Senat se je po polurnem posvetovanju izrekel kompetentnim, zavrnil pa ugovor fin. prokuratorje v vseh točkah.

—□—

Celjske vesti.

Proračunsko sejo je imel v sredo zvečer celjski občinski svet. Poročal je predsednik fin. odbora g. dr. Božič. Potrebščine znašajo 3.471.113 D. Iz poročila je razvidno, da so vsa mestna podjetja aktivna razum plinarne, ki ima 70 tisoč din. deficita. O seji bomo poročali še obširneje.

Obesil se je v Celju kovaški mojster Fr. Westermajer.

Prvo carinsko konferenco v Celju sklicuje tamošnja carinarna v smislu tozadevnega naloga generalne direktorije carin za 28. nov. ob 20. uri v malo dvo-

rano Nar. doma. Razpravljala se bodo vsa važna vprašanja iz carinske stroke. Vabljeni so vsi gospodarski krogi carinskega okoliša Celje.

Cerkveni koncert v Celju. Po zaslugi Glasbene Matice se je nudil celjskemu občinstvu v nedeljo, dne 18. tm. lep umetniški užitek tudi na polju cerkvene glasbe. Kapucinska cerkev je bila napolnjena do zadnjega kotička, mnogi so odhajali, ker so bile že vse vstopnice razprodane. Veličastno so doneli akordi izpod rok stolnega kapelnika g. Premrla iz Ljubljane, ki je mojstersko igral lažje in težje kompozicije Bacha, Bosija, Guilmona in Reinbergerja. Kot sopranistinja je pela ga. Dora Wagnerjeva Mozartov »Ave verum« čustveno, morda še nekoliko s tremo. Mladi »Celjski komorni kvartet« obeta mnogo. Pokazal je to že pri svojem prvem nastopu s svojim izbranim programom. Pogrešali smo ga v Celju in želimo mu pri udeleževanju svojih načrtov najlepših uspehov.

Zborovanje industrijalcev v Mariboru.

V sredo se je vršilo zborovanje industrijalcev v Mariboru pod predsedstvom g. dr. Pipuša, ki je iskreno pozdravil zborovalce in opozoril na važnost predstojajočih trgovskih pogajanj z Avstrijo. O delovanju Zveze industrijalcev, osobito glede priprav za trgovska pogajanja je obširno poročal g. inženjer Šuklje. Na aktualna vprašanja g. inženjerja Brenceta glede trgovskih pogajanj z Avstrijo sta podala izčrpna pojasnila gg. inž. Šuklje in dr. Golja. O sestavi in poslovanju centrale industrijskih korporacij v Beogradu, o industrijskih kreditih in carinskih vprašanjih je govoril obširno g. dr. Fran Windischer. O socialnem zavarovanju sta podala poročila gg. inž. Šuklje in dr. Golja. G. dr. Golja je v svojih izvajanjih dal zanimiva pojasnila o sedanjih pritožbah glede prispevkov, uprave, glede nalaganja denarja in stanju uslužbencev. O tem se je razvila daljša razprava. G. stavbenik Julij Glaser je kritiziral socialno zavarovanje in poudarjal potrebo reforme. G. inž. Šuklje je poročal o delovanju v Pokojniškem zavodu za izboljšanje uprave. G. dr. Windischer je govoril o potrebi otvoritve popolne borze v Ljubljani, nadalje o konvencijah z Avstrijo ter o nameravanem koncesijoniranju novih industrijskih podjetij.

Soglasno so se nato sprejele na predlog gg. inž. Brenceta, industrijalca Pogajnika in predsednika dr. Radoslava Pipuša sledeče

RESOLUCIJE:

Za popolno borzo v Ljubljani.

Industrijalci, zbrani na konferenci dne 21. novembra 1923 v Mariboru, nujno opozarjajo naše finančno in trgovinsko ministrstvo na izredno gospodarsko važnost čimprejše ustanovitve popolne borze za Slovenijo s sedežem v Ljubljani ter odločno pozivljajo g. ministra financ in trgovine, da brez nadaljnjega kvarnega oklevanja in odlaganja tega vprašanja ukrenejo, kar je potrebno, da se takoj izpopolni Ljubljanska borza za robo in vrednoto in dobi pravico trgovanja z devizami in valutami, ker edino taka popolna borza ustreza resničnim gospodarskim potrebam našega gospodarstva. Po otvoritvi direktne telefonske proge med Ljubljano in Beogradom tudi raz prometno stališče ni nikake ovire proti ustanovitvi popolne borze v Ljubljani, koji je takoj lahko na razpolago tudi telefonska zveza z zapadom preko Trsta.

Odobritev konvencij med našo državo in Avstrijo.

Na konferenci industrijalcev v Mariboru dne 21. tm. zbrani industrijalci, opozarjajo Centralno vlado, osobito gg. ministre pravde, trgovine in financ na dalekosežno, praktično gospodarsko važnost konvencij, sklenjenih letošnje spomlad med našo državo in Avstrijo ter spričo predstojajočih pogajanj za trgovinsko pogodbo med Avstrijo in našo državo nujno pozivljajo gg. ministre na nedolžno potrebo takojšnje ratificacije in zakonitve predmetnih konvencij. Prvredna gospodarska potreba je, da pride v odnosajih med Avstrijo in našo

državo spričo živahnih trajnih kupčijskih zvez do rednih razmer in do razčistitve pendentnih gospodarskih vprašanj. Osobito je v interesu naših velikih industrijskih podjetij, da prestane sedanji nevzdržni položaj, ki povzroča našim industrijalnim podjetjem trajno veliko gospodarsko škodo, ker jih zadeva vsled obstoječega provizorija ne samo breme dvojnega obdačevanja, ampak tudi breme drugih javnih bremen, kakor premoženjska oddaja, notranja prisilna posojila.

Proti uvedbi koncesijoniranja za nove industrije.

Industrijalci zbrani na konferenci v Mariboru dne 21. tm. nujno opozarjajo Centralno vlado in Narodno skupščino, da bi pomenjalo uzakonjenje določila čl. 123 v načrtu finančnega zakona, ki govori o tem, da bi v bodoče imel sam minister trgovine pravico izdajati dovoljenja za nova industrijska in fabriška podjetja v celi državi, za ves naš gospodarski razvoj v bodočnosti največjo oviro in da bi moralo povzročiti nepregledno ekonomsko škodo. Uvedba sistema koncesijoniranja za vsa nova industrijska podjetja v naši državi je nesprejemljiva. Pomenjala bi škodljivo monopoliziranje in nepotrebno birokratiziranje industrijskih projektov. Industrijalci pozdravljamo z zadovoljstvom sklep pododseka finančnega odbora, ki je odklonil to nesrečno določilo čl. 123 ter prosimo finančni odbor in narodno skupščino, da vztrajajo na stališču finančnega pododseka ter odločno odklonijo to našim ekonomskim potrebam protivo določilo.

Mariborske vesti.

Maribor, 22. novembra 1923.

Informativen sestanek »Jadranske Straže«. Opozarjamo ponovno, da se vrši danes, v četrtek ob 8. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma informativen sestanek o ustanovitvi »Jadranske Straže«. Pozivamo narodno občinstvo, zlasti pa zastopnike društev, da se v obilnem številu udeležijo sestanka. Razpravljalo se bo o ciljih in nalogah te velevažne organizacije.

Ljudska univerza. V ponedeljek dne 26. tm. predava g. prof. I. Fava o morali v politični zgodovini. Začetek točno ob pol 20. uri (mala kazinska dvorana). Vstop prost.

Protestni shod proti novim davkom in taksam sklicuje SKS za 1. dec. ob 10. uri dop. v mariborski Narodni dom.

Nepričakovani sneg nas je danes zjutraj iznenadil. Nevoljno so ga pozdravili kmetje, še bolj pa meščani. Vremenski preroki so se letos zopet precej uštel. Prerokovali so dolgo jesen, pozno in kratko zimo, brez hudega mraza. Marsikdo se je tega veselil in upal, da bo vsaj pri kurivu malo prištedil. Tako pa — sneg, ko še marsikdo niti nima kuriva doma. Zelo občutijo ta nenavadni vremenski preokret tudi naše gospodinjice. Na trgu je danes primanjkovalo blaga, cene pa so kar čez noč poskočile. Mleko je stalo danes kar 450—5 D liter. Zelenjave sploh ni bilo na trgu. Pa vsaka stvar ima tudi svojo dobro stran. Marsikak brezposelni bo našel vsaj skromen zaslužek pri kidanju snega, če ga mestna občina ne bo prepustila — ljubemu bogeeu.

Osnajžite pločnike! Vse hišne posestnike opozarjamo na predpise glede snajženja in posipavanja pločnikov pred svojimi hišami. Predpisi so zelo strogi in je hišni posestnik odgovoren za vsako škodo in poškodbo, ki bi jo zakrivil z neuvaževanjem teh predpisov.

Odpuščanje inozemskih delavcev. V delavnicah južne železnice je bilo v zadnjih dneh odpuščenih 23 kvalificiranih inozemskih delavcev, ki niso tako nenadomestljivi, kakor se je doslej vedno skušalo dovodovati. Socialni demokratje se radi tega zelo razburjajo in trde, da so ti delavci že svoj čas prosili za premestitev v Avstrijo, česar pa jim baje ravnateljstvo ni dovolilo. Ne vemo, koliko je na tem resnice, izgleda pa, da je ta trditev bolj iz trte izvita.

Kavarna mestni Park. Vsak dan koncertira dobro znana ciganska godba Baranja-Čičeri. Začetek ob 20. uri. Za obilni obisk se priporočata Valjak & Klemenčič.

m Jadran, društvo Primorcer priredi v soboto 24. tm. v svojih prostorih (restavracija Kosovo L. n.) Grajski trg 1 za svoje člane prijateljski sestanek ob čaji. Začetek ob 20. uri.

m Nova tekstilna tovarna v Mariboru. Znano tvornico vozov A. Počivalnik na Teznu, ki je bila pred mesecem opuščena, je kupila neka češka družba, ki jo preuredi v tekstilno tovarno za izdelavo finega platna.

m Iz tajne seje občinskega sveta. V tajni seji mariborskega občinskega sveta je občinski svet zvišal županu prejemke za 25 odstotkov. Uradniku študijske knjižnice g. Žunkoviču se je zvišala plača od 3000 na 5000 K, njegovi pomočnici pa na 3000 K mesečno. Podžupanu se je priznala za poslovanje v županovi odsotnosti nagrada 5000 Dinarjev. Druge zadeve, ki so na dnevnem redu, so bile odložene do prihodnje seje.

m Iz krogov mestnih vpokojencev smo sprejeli: Kakor izvemo iz časopisja, so bile aktivnim mestnim uslužbencem zvišane s 1. novembrom draginjske doklade za 25 odstotkov. Mi, ki gotovo najbolj poznamo bedo, jim to iz srca privoščimo, pričakovali pa bi, da se sl. občinski svet ob takih prilikah spomni tudi nas najbednejših — mestnih vpokojencev. Draginja narašča, vse se zvišuje, naše pokojnine pa že skoraj dve leti niso doživele nikake izpremembe. Kako živi danes dvoje starih, za vsako delo nesposobnih ljudi z 2 do 3000 K mesečno, ve pač le samo oni, ki to sami poskušajo. Upamo, da se nas bodo mestni očetje spomnili vsaj pri novem proračunu in tudi nam, času in dragini primerno primaknili par kronic. — Eden za vse.

m Policijske vesti. Policijski komisariat nam javlja že več dni, da ni nič posebnega. Pa naj še kdo reče, da v Mariboru policija ni potrebna!

m Najdeni predmeti v Mariboru. Od 1. do 15. nov. tl. so bili oddani pri kr. policijskem komisariatu v Mariboru sledeči predmeti kot najdeni in se zamorejo od izgubiteljev dvigniti: usnjata denarnica, vsebujoča večjo svoto denarja in drugo; 10-dinarske novčance; moški dežnik; pasji nagobčnik; zlat uhan; ročna žaga; ženski dežnik; zaboj, vsebujoč ključavničarsko orodje; pločevinasti vrč z mlekom; zapestnica iz rumene koline; dvokolesni voz (gara).

m Zgubljeni predmeti v Mariboru. Od 1. do 15. nov. tl. so bili priglasi pri kr. policijskem komisariatu v Mariboru sledeči predmeti kot zgubljeni: električni likalnik; damska zapestna srebrna ura; črna usnjata denarnica, vsebujoča 18 do 20 Din.; srebrna ženska ura na srebrni zapestnici; črna usnjata listnica, vsebujoča približno 325 D in na ime Marija Guzaj se glaseči obrtni list; črna plišasta ženska čepica; rdeča usnjata listnica, vsebujoča na ime Frano Orešič se glasečo vozovno legitimacijo in 2 temporeni izkaznici juž. žel.; rumena usnjata listnica, vsebujoča 45 D in na ime Marija Jevnikar se glasečo režijski vozni list; ženska srebrna ura z monogramom K. Z.; poselska knjižica, glaseča se na ime Terezija Beranič; pletena slamnata ročna torbica, vseb. žepni robec in volneni predpasnik; črna usnjata denarnica, vseb. 60.000 aK in 55 zlatih nemških mark; črna usnjata denarnica, vsebujoča 610 D; zlata ženska ura znamke »Zenith«; moška suknja; zastavljalni list št. 16028 tuk. zastavljalnice; nabiralna pola za siromašne krojače, vseb. 250 D; zlata zapestnica v obliki verige z modrim kamnom (safir); zlata vratna verižica.

Sokolstvo.

SESTANEK ZASTOPNIKOV SLOVENSKIH SOKOLSKIH ŽUP.

Staršinstvo JSS je povabilo zastopnike slovenskih sokolskih žup v nedeljo na sestanek, ki je imel namen, razjasniti nekatera sokolska vprašanja, tičoč se v prvi vrsti slovenskih razmer. Sestanek se je vršil izven organizacijskih predpisov ter zaradi tega niso bili storjeni nobeni obvezni sklepi, pač pa so zastopniki podali mnenja svojih društev. Debatе so se vršile jako stvarno in so v resnici razbistrile marsikatera vprašanja, o katerih je bilo članstvo napačno poučeno. Večina zastopnikov je izjavila mnenje, da je za

napredek Sokolstvo ugodnejše, ako ne stoji na čelu Saveza vodilni politik, ker se s tem vzdriži sokolska organizacija nad političnimi strankami. Ker, kakor rečeno, sestanek ni bil upravljen storiti formalnega sklepa, je sokolska župa Kranj mnenje večine priglasila kot predlog za sokolski sabor.

Debatа o tehničnem delu je pokazala vzroke, zakaj se niso vršili doslej prednjaški tečaji. Prosvetnemu delu naj se posveča več pozornosti. Podrobno se je razpravljalo o finančnem položaju Saveza in o stanju zletne likvidacije. Na razgovoru je bil tudi sokolski tisk in sokolsko manjstinsko delo. Sestanek je bil prav koristen, ker so se pri stvarni in mirni debati razmotrile sokolske razmere, ki so v mnogih krajih povzročale nesporazumljenja in napačno pojmovanje raznih nazorov.

o Sokolsko društvo v Mariboru prosi svoje člane, kakor svoje prijatelje, ki imajo kakršnekoli slike od pogreba blagopokojnega staroste dr. Serneca, da blagovolijo te oddati po komadu za društveni arhiv odnosno spominski album. Slike naj se oddajo med uradnimi urami v društveni pisarni ali pa hišniku v Narodnem domu. Društvo radevolje poravnja vse z napravo slik združene izdatke. Br. Vlašič je napravil o pogrebu dr. Serneca jako lepe posnetke in stane komad po 3 Din., naroča se pri društvenem gospodarju br. Milostu.

Kultura in umetnost

x Antona Novačana drama »Veleja« je izšla v češkem prevodu dobrega poznavalca našega slovstva dr. Bohuslava Vybiralca v Olomouci. Prevod je lep in čaka drama uprizoritve na čeških odrih.

Sport.

x POLNP. Redne odbore seje so se prekinile ter vrši vse tekoče poslovanje tajnik. — Klubi se ponovno opozarjajo, da predajo zahtevane fotografije.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Četrtek, 13. nov. George Dandin, D. Petek, 23. nov. zaprto. Sobota, 24. nov. »Ženitev«. Ab. E.

x George Dandin. Danes se ponovno vpripori zabavna Molierova komedija »George Dandin« ali »Prevarjeni soprog«. Predstava se vrši za ab. D, kjer je še več lepih vrst parternih sedežev in lož na razpolago.

Opera pripravlja priljubljeno opero »Bohema«. Skušnje se že približujejo zaključku in se po sedanjih uspehih lahko pričakuje izvrstno predstavo, katera nikakor ne bo zaostajala za prejšnjimi. Dirigira in režira ravnatelj opere gosp. Andro Mitrovič. V ženskih ulogah nastopajo g. Mitrovičeva in gdč. Vladimirova. Glavne moške uloge zastopajo gospodje Urvalek, Govorov in Štagljar. V tenorski ulogi bo zopet nastopil gost iz Zagreba. Prva vpriporitev bo najbrže že koncem tega meseca.

Plesni večer Rita-Rita. Opozorjamo cenj. občinstvo na to, da so slike mlade umetnice razstavljene pri tvrdkah Šotarič (Aleksandrova ulica). Götzova restavracija (istotam) in Preis (Gospodskulica). Plesni večer se vrši v ponedeljek dne 26. tm. Ker vlada precejšnje zanimanje za to vpriporitev bodo vstopnice že od četrтка naprej pri dnevni blagajni tukajšnjega gledališča na razpolago.

Izpred sodišča.

Prevroča kri.

Dne 27. avgusta se je na fožbo posestnika Jožefa Preloga v Gradišah, okraj Ptuj, vršila na licu mesta v Gradišah proti posestniku Ivanu Blažek pri okrajnem sodišču v Ptuj sporna razprava radi motenja posesti. Razpravo je vodil sodnik dr. Dolničar. Blažek iz izidom razprave ni bil zadovoljen. Po razpravi je šel Prelog mimo Blažekove hiše. Slednji ga je začel psovati ter ga napadel s krampom. Udaril ga je z njim po levem prsnem košu tako, da mu je ušnil sedmo rebro. Udarjeni je klical na pomoč. Prihiteli so Mihael Kol, Jakob Kline in Mihael Granda. Prišlo se je rovanje za kramp. Pri tem je

zadobil tudi napadalec lahke telesne poškodbe.

Ko se je komaj zaključila razprava, je izruval Blažek mejnik, ter ga zagnal proti razpravljajočemu sodniku. Izrazil se je, da je cela komisija podkuljena, da je sodnik premlad in ne zna zato razsoditi. Ivana Žurana, ki je bil kot priča zaslišan, pa je žalil s tem, da je rekel, da je Žuran lagal, da je bil podkupljen, da je po krivem pričal in prisegal. Blažek, ki svoje dejanje prizna, je bil obsojen radi hudodelstva težke telesne poškodbe in pogreška po § 104 srb. k. z. na 4 mesece ječe.

Še en vročerkvež.

Komaj 18-letni fant Ivan Bela je šel 29. septembra tl. po cesti v Apače. Med potjo je srečal deklo Izabelo Rantašev, ki se je vračala domu v grajsko Freudenau. Prijel jo je za roko ter ji začel pihati na srce, toda ona ga ni marala in se je hotela iztrgati iz njegovih rok. On pa jo je objel z obema rokama ter jo vrgel na tla. Ko se je pobrala, jo je vrgel novič na tla ter jo držal več časa v mučnem stanju, ne da bi jo bil mogel posiliti. Končno se je z vso močjo iztrgala, pustila mleko, ki ga je s seboj nosila, in predpasnik na licu mesta ter zbežala proti domu. Njen oče je stvar naznanil oblasti in Bela je bil obtožen. Ker je pa med tem prošil njo kakor tudi očeta odpustitve in ker sta mu res tudi odpustila, ga je okrožno sodišče v Mariboru obsodilo samo na 4 tedne ječe.

§ 104.

Dne 22. avgusta se je trgovec Rudolf Antončič iz Poljčan na kolodvoru juž. železnice v Poljčanah sprl s službovršnim postajenačelnikom Francem Rozmanom radi prtljage. V svoji razburjenosti je Antončič slednjega razžalil z besedami: »Halt die Goschen. To je sramota, da imajo Poljčane takega načelnika. Veliko jih je že bilo in veliko jih je že šlo. Vi boste tudi šli — verdammtes Gesindel.« Pri tem pa je klatil proti postajenačelniku s pestmi ter metal mali zavojček za njim, zasmehujoč ga z besedami: »Tukaj imate, kupiti si itak ne morete, to pa je za stacionšefa.« — Antončič je bil pred okrožnim sodiščem obsojen radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 1000 D denarne kazni.

Zavirajte vozove v klancih!

Dne 16. avgusta je vozilo več vozničkov opeko za Julijano Zelenko iz Ptuja v Čagone, okraj Sv. Lenart v Slov. gor. Cesta je peljala preko precej strmega klanca v Lipah. Po klanecu je vozil prvi Martin Fras, drugi Matija Pekar, tretji Anton Pekar in prišli so vsi srečno na ravnino. Za vozom Antona Pekarja je šla Julijana Zelenko ter zavirala. Kot četrti je vozil z brega posestnik Janez Zorko iz Čagone. Ta je pustil zavrti svoj voz, ali pa ga je premalo zavrl, tako, da je zdrčal po klanecu, zadrl v voz Antona Pekarja ter ga prevrnil. Pri tem so Zorkovi konji pomandrali Julijano Zelenko, tako, da je zadobila dve težki telesni poškodbi, Anton Pekar pa je padel pod svoje konje in svoj voz, ki mu je šel preko glave ter mu zdrobil temnico. Na posledicah poškodb je povožen dne 17. avgusta umrl. Zorko pravi, da je zavrl svoj voz, nesreča pa da je povzročil povožen sam, ker ni zavrl svojega voza, v sled česar je pognal konje in je, ker jih je držal za uzdo, padel pod voz. Okrožno sodišče je Zorkota obsodilo radi prestopka zoper varnost življenja glede Julijane Zelenko na 1000 D denarne kazni, od obtožbe radi pregreška zoper varnost življenja glede smrtno ponesrečenega Antona Pekarja, pa je bil oproščen.

Orožnike je žalil.

Dne 20. marca se je vršila pri okraj. sodišču v Mariboru glavna razprava v kazenski stvari Ane Konrad zoper 25-letnega tesarja Ferdinanda Korena iz Zg. Rečice, okraj Maribor, zaradi prestopka razžaljenja časti ter je bil Koren obsojen na 200 D denarne kazni. Ob priliki te razprave je dolžil orožnike stanišče Sv. Ana v Slov. gorici, da so prešli od Konradove darove, da bi za njo ugodno poročali. Žalil je s tem javne uslužbence v pogledu na njih službeni posej. Okrožno sodišče ga je obsodilo radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 14 dni zapora.

Iz zapora pobegnili.

23 letni klepar Ivan Kuhar iz Maribora je odsluščeval v zaporih okrožnega sodišča v Mariboru 2 mesečno težko ječo radi hudodelstva tatvine in prestopka goljufije. V noči na 25. septembra pa je v družbi svojih tovarišev Vida Kristofiča, Slambergerja in Besednjaka prešel z rezirom, ki so ga dobili v delavnici okrožnega sodišča, omrežje svoje celice in omrežje okna na dvorišču ter tako pobegnili na prosto. Na svojem begu se je oglasil v začetku oktobra pri posestniku Rudolfu Nemcu pri Sv. Primožu nad Muto. Ta ga pozna izza časa, ko je delal na Muti kot klepar. Prosil ga je, da mu posodi 400 D, pod pretvezo, da je bil amnestiran in da potrebuje denar za plačilo nekih čevljev in srajc. Nemu mu je verjel ter dal 300 D, ker ni imel več denarja. Kuhar, ki svoje dejanje prizna, je bil obsojen radi hudodelstva po § 100. srb. k. z. in radi prestopka goljufije na 2 leti težke ječe.

Gospodarstvo.

Izkaz posredovalnice Slov. trg. društva »Merkur« v Ljubljani, od 19. nov. 1923. V službo se sprejme: 1 knjigovodja, 1 kontorist, 5 potnikov, 1 skladiščnik, 8 pomočnikov, 3 korespondentije, 2 kontoristinj, 1 strojepiska, 1 blagajničarka, 5 prodajalk, 5 učencev, 7 učenk. — Službe iščejo: 6 knjigovodij, 2 korespondenta, 10 kontoristov, 12 poslovodij, 6 potnikov, 4 skladiščniki, 38 pomočnikov, 15 kontoristinj, 36 strojepisk, 16 blagajničark, 24 prodajalk, 10 učencev, 12 učenk.

g Tedenski sejem v Zagrebu 21. nov. Obisk in dogon slab vsled slabega vremena. Cene živine padle za povprečno 25 para pri kg, pri svinjah še za več, Sena in drv malo, cene višje. Plaveval se je za 1 kg žive teže: domači voli I. 13,25—13,75, II. 13—13,50, III. 10—11; bosanski voli I. 12—12,50, II. 10—11,50, III. 9—10; junice 10,75—12,50; krave I. 11,50 do 12,50, II. 10—11, bosanske 8—9, teleta I. 21,50—22, II. 20—21; svinje pitane 25 do 27, II. 21—22,50; krma za met. stot. seno 100—125, otava 115—137,50, detelja 125 do 140, slama 105; drva navadni voz; cepane 362,50—500.

g Reklame na zavojih podvržene takšam. Ker mnogi lepijo etikete, reklame in drugo na zavoje, ki se pošiljajo po železnici, je direktorja državnih železnic izdala naredbo, da se v bodoče morajo vse take reklame, etikete itd. z zavojem odstraniti, ako ni zanje plačana predpisana taksa.

g Visoko izvožno carino na bučnice namerava uvesti ministrstvo trgovine in industrije, da tako omogoči porabo bučnic za domačo industrijo olja.

Blagovne borze v Novem Sadu in Beogradu dne 21. tm. vsled pravoslavnega praznika Sv. Mihajla niso poslovale.

g Carinska konferenca pri carinarnici na Jesenicah. Trgovska in obrtniška zbornica opozarja vse zainteresirane trgovske, industrijske in obrtniške kroge, da se bodo vršile carinske konference pri carinarnici na Jesenicah v smislu razpisa br. 216 generalne direktije carinredno vsakega 10. 25. v mesecu v pisarni upravnika carinarnice. Ako pade ta dan na praznik ali nedeljo se vrši konferenca en dan pozneje. Konference pričnejo vsakokrat ob 17. uri. Prva konferenca bo vršila v ponedeljek dne 26. novembra. Zbornica priporoča interesentom, da se konference v čimvečjem številu udeležijo, kjer bodo imeli priliko iznesti vse želje in pritožbe, ako se po njihovem mnenju v posameznem primeru napačno tolmači carinska tarifa in naredbe, kakor tudi glede carinskega postopka.

g Važno za tvrdke, ki prodajajo orožje in municijo. Na vprašanje komando dravske divizijske oblasti, ako in koliko je plačati monopolne takse za uvožene revolverseke dele, je odredil minister vojne in pomorice, da se imajo odsej tvrdke, ki se bavijo z uvozom orožja in municije, obrniti s prošnjo za dovoljenje uvoza revolverjev, revolverskih delov in revolverseke municije namesto na komando dravske divizijske oblasti, neposredno na imenovano ministrstvo.

Podpirajte Jug. Maticu!

Pierre Loti

Azijada.

(Dalje).

(32)

Četni je bil ob obalo; ona in Ahmed sta stopila za temno ozadje mošeje; videl sem, kako se izgublja v gostih sencah, dokler nista izginila izpred oči.

Čez nekaj trenutkov sem slišal dr-
žanje voza, ki je njo, Azijado, vozil
proč od mene... za vedno. Zdelo se mi
je, da je bil ropot voza tako strašen
kakor glas zemlje, ko pade na rakev
dragega bitja.

Končano je. Če se vrnem kedar v
Stambul, bo vse to, kar sem občutil in
doživel, pokrito s pepelom vsakdanjega
življenja. Leta napravijo prepad med
menoj in njo; še oženim se nemara in
druga zagospoduje na njenem mestu...

Prihajalo mi je blazno kopnenje, da
bi vrgel od sebe tesne okove preteklosti
in zdiral za vozom, čigar ropot je ved-
no slabše prihajal iz daljave. Da bi
zdiral za njo, jo iztrgal in pritisnil na
prsi z onim objemom, ki bi ga mogel
pretrgati edinele strašni meč smrti...

XVI.

Marčevno jutro. Dež. Stari Žid iz-
praznjuje Arifovo hišo. Ahmed ga spre-
mlja z žalostnimi pogledi.

»Ahmed, kam pa odhaja vaš gospod,«
ga vprašujejo zgodnji sosedje, ustavlja-
joč se pred durmi. »Ne vem,« odgovarja
Ahmed. Vlačne skrinje in od dežja pre-
močene zavojčke nakladajo na čoln in
odvažajo — kdo ve, kam — po Zlatem
rogu k morju.

Ni več Arifa, prenehal je bistovati.

Orientalisti sem je dosanjam; ta kos
mojega življenja, zadnji, ki je še imel
nekaj čarstva sebi, je minil in se ne vrne

več; čas ga nemara zbrise tudi iz spo-
mina.

XVII.

Ko je Ahmed spremljeval prevoz
prtljage prišel na ladijo, sem mu pove-
dal, da je bilo bivanje v Carigradu po-
daljšano zopet za štiriindvajset ur. Od
Marmare je prihajala nevihta.

»Pojdiva še nekoliko okrog po Stam-
bulu,« sem mu dejal. »To bo kakor po-
smrten izprehod. Žalosten, pa zanimiv.
Oh, toda nje, nje ne vidim več!«

Pri stari »madami« sem sletel evrop-
sko obleko in si nadel turška oblačila.
Še enkrat sem bil Arif-effendi — tokrat
zadnjič. Kakor stari pravoverni moslim,
kadar gre k molitvi, sem stopal resno
in pobožno čez mostove po starih, časti-
tljivih ulicah. Ahmed je korakal tik
mene, oblečen v svojo najlepšo obleko.
Prosil je, da bi smel sam določiti pro-
gram za najino poslednjo pot, sicer pa
je molčal, potopljen v žalostne misli.

XVIII.

Ko sva bila oblezla vse važnejše ko-
tičke starega Stambula, pokadila do-
bršno množino nargile in se ustavila v
vseh mošejah, sva dospela proti večeru
v Ejub. Kopnenje je naju zaželo še
enkrat tja, kjer sem bil že tuje brez
strehe, tuje, ki ga bodo kmalu pozabili
vsi, ki so ga poznali.

Moj prihod v Sulejmanovo kavarno
je očividno iznenadil znane goste; bili so
preverjeni, da sem že izginil za vedno.

V kavarni je bilo nenavadno veliko
mož, znanih in nezanih obrazov; med
slednjimi so bili večimoma dvorski slu-
žabniki ali nekaj podobnega.

Ahmed mi je hotel prirediti poslovi-
ni večer in je urno privedel godce.

Dovolil sem v to le pod pogojem, da
ne bo nihče razbijal in da ne bom videl
teči krvi.

Prinesli so mi nargile in škodelico
turške kave, ki mi jo je imel natak-
ar vsake četrte ure napolniti. Ahmed je
medtem zbral prisotne goste v kolo in
jih je vabil, da zaplečejo.

Pred menoj se je začela pomikati
dolga vrsta bizarnih postav; strašno ro-
potanje godbe je zaglušilo vsako besed-
o in pretresalo strop; okrasni po ste-
nah so se začeli nihati in oglašati z
zvonkami kovinskimi glasovi, in »srce
razdirajoča veselost« si je dajala obilno
razmaha.

Čez dobro uro so bili omamljeni od
vrtenja in ropota; slavnost je bila po
njihovem okusu imenitna, kakor si jo je
le bilo želeli.

Meni se je delala pred očmi megla;
v glavi so mi vršele čudne in raztrgane
misli in se podile brez vsake zveze in
težnje. Omamljeni plesalci so se vrteli
še nadalje, poskakujoč zdej prav blizu
mene, v svetlem kolobarju luči, zdej pa
v temi, kamor ni mogla več prodreti
moja izmučena misel.

Kmalu so bile razbite vse tabule in
iz Ahmedovih globoko razrezanih rok je
curljala mlaka krvi.

Zdi se, da Turki ne morejo žalovati,
če ni hrupa in krvi.

Bil sem že sit slavnosti in zaskrbeli
me je bodočnost, ko sem opazoval Ah-
medove gluposti, ki niso obetale nič do-
brega.

Vstal sem, da bi odšel; Ahmed me je
razumel in stopal ubogljivo za menoj.
Sveži nočni zrak je dobro del obema; po-
stala sva mirnejša in sva lažje brzdale
samega sebe.

»Kam greš, Loti?« je vprašal Ahmed.

»Na ladijo,« sem mu odvrnil; »ne
poznam te več! Tako bom držal svojo
obljubo, kakor si ti nocoj držal svojo.
Ne vidiš me nikoli več.«

Obrnil sem se in šel dalje, da bi se
pogodil s čolnarjem za prevoz do Galate.
»Loti,« je dejal Ahmed, »oprosti! Ta-
ko vendar ne boš zapustil svojega bra-
ta.«

In jel me je jokaje prositi odpusča-
nja.

Nisem se dal takoj omehčati, zakaj
hotel sem, da bi Ahmed delal pokoro za
pregrehe, in ostal sem neizprosen.

Ahmed me je v obupu objel s krva-
vimi rokami. Z močnim sunkom sem ga
pahnil proč od sebe in vrgel v grmado
drv, ki se je ropotaje sesula. Straža baši-
buzokov, prihajajoča z nasprotni strani,
je mislila, da sva tatova in se je pri-
bližala s svetilko.

Bila sva na obali, v zakotnem delu
mesta, daleč od Stambula. Ahmedova
krvava roka je bila slabo priporočilo.

»Nič se ni zgodilo,« sem pojasnjeval.
»Fant se je preveč vpijanil in ga peljem
domov.«

Vzel sem Ahmeda za roko ter ga od-
peljal k sestri Erikuazi, ki mu je obve-
zala rane in napravila dolgo pridigo,
nato pa ga je poslala spat.

XIX.

26. marca.

Se en dan — zadnji rok našega od-
hoda.

Se en dan, še enkratno preoblečenje
pri »madami« in zopet pot po Stambul.

Nebo je bilo oblačno kakor pred ne-
vihto, veter je bil mlačen in prizanes-
ljiv. Ob dveh sva kadila nargile pod
maurskimi arkadami v ulici Sultana
Selima. — Bel, od starosti razjedeni
stebri se vrste med kioski pokojnikov
in nagrobnimi spomeniki. Drevesne ve-
je so bogato posute s cvetjem in segajo
zvedavo čez sivi zid; povsod poganjajo
mlade rastline in se veselo pno po sta-
rih, posvečenih kamnih.

Mala oznanila.

Pohišstvo

Isstih izdelkov za spalne in je-
diline sobe najceneje v zalogi
Serger in drug. Vetrinjska ul. 2.
2624

Malo obrabljeni veliki Adler
pisalni stroji na prodaj. Naslov
pove upravnistvo »Tabora«.
2626 3-4

Moderno in higijensko ure-
jeni brivski saloni Fr. Novak,
Aleksandrova cesta 22, se cen-
občinstvu priporočajo, prvovrstna
postrežba, gg. gostom in abo-
mentomna razpolago predalnik
za lasne brivne orodje. Urad-
nikom in poduradnikom v
predplačilu popust. 60—1-2622

Specijalni moderni damski
česalni saloni a friziranje dam.
negov v b a in rok ma-
saža in parna kopelj obraza,
barvanje las, izdelovanje vsako
vrstnih lasniških del. Po-
strežba pod vodstvom g. Maly
prvovrstna. Abonma v in iz-
ven salona se sprejemajo. Po-
sebni vhod skozi vežo. Obisku
se priporoča Fran Nevak, bri-
vec—frizer, Aleksandrova cesta
št. 22. 50—1-2623

Vse vrste perila za gospode in
dame, kakor

trajca, hlače, pyjama
opreme za ne-
veste, otroško
Ljudmila Mackner
MARIBOR. Koroška cesta št. 31.

Soliden gospod se sprejma
na hrano in stanovanje. Z.
ceno 2400 K mesečno v Po-
breški cesti 9/I. 2625

Gamaše, potni kečeki in tor-
bice, listnice, denarnice, tobač-
nice nahrbtniki i. t. d. v veliki
izbi, nudi IVAN KRAVOS,
Aleksandrova cesta št. 13.
2635 10-3

Pesojila iščem 50.000—100.000
Din, obresti se izplačujejo ta-
koj, ali pa mesečno, eventualno
se sprejme tudi družabnik v
zelo dobičkanem podjetju.
Ponudbe pod »Zlata jama« na
upravn. »Tabora« Maribor.
2607 4-3

Voz (Plateau) z dobrimi vzmet-
mi, ki nosi 2000 kg se po ce-
ni proda. Vpraša se v Sloven-
ski ul. 20. 2614 4-2

Vezalke, baterije, nogavice
biserne gumbe, lasne
sponke, glavnike vsako
množino po tovarniških cenah,
jednako razne druge v to stro-
ko spadajoče predmete sa do-
bi samo pri tvrdki I. BALOH,
Grajski trg 3. 2602 10-2

Prodaja po
15%
znižanih cenah

traja še do 30. no-
vembra t. l.

V lastnem interesu
vsacega je, da si pred
nakupom ogleda veli-
ko izbiro v

modni trgovini
J. Karničnik
Maribor
Gosposka ulica 15.

Pristopajte
k Jugoslovnski
Matici.
Ne pozabi naročnino!

! Novo otvorjena!
trgovina manufakturnega blaga

VILIM PICK, Zagreb, Duga

Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

nudi p. t. trgovcima vsakovrstnega blaga po zelo nizkih
cenah to je 10% pod dnevnimi cenami.

Prodaja na veliko Prodaja na veliko

**Zahtevajte
povsod »TABOR«!**

Damski česalni salon

J. Vukasinić, prej Maly, Solska ul. 3
se slavn. občinstvu priporoča ter naznanja, da so se
cene od danes naprej znatno znižale. 3613

Najlepše novitete

Srajce od 60 Din, kravate od
12 Din, klobake od 105 Din
čepice od 4 Din naprej

kupite 2230

samo v modni trgovini

B. Veselinović in dr.

Maribor, Gosposka 26

po najnižji ceni!

Opozorjamo cenjeno občinstvo, da traja prodaja po

15% znižanih cenah

še do 30. novembra. Priporočamo vsakomur, da si pred nakupom ogleda veliko zalogo in izrabi
izredno nakupno priliko

v manufakturni in modni trgovini Mastek & Karničnik, Maribor

16 Glavni trg 16

2631 5-4